

Richtlijnen voor waterscoutingactiviteiten

In aanvulling op het huishoudelijk reglement hoofdstuk 1 paragrafen 1.1 artikel 3 en 1.2 artikel 9 waarin bij de beschrijving van de verantwoordelijkheden en taken van de groepsvereniging en team van leidinggevend wordt verwezen naar landelijk opgestelde richtlijnen, beschrijft de NTR richtlijnen voor waterspeleenheden en -groepen waarnaar het HHR van Scouting Nederland verwijst.

Dit document beschrijft de richtlijnen:

1. Voor veilig varen door leden van Scouting Nederland.
2. Voor veilig onderhoud aan varend materieel van waterscoutingspeleenheden en -groepen.

Het NTR heeft een 3-lagen structuur:

- I. Een algemene beschrijving van de richtlijnen bedoeld voor bestuurders (en deels leiding).
- II. Informatiebladen over specifieke onderwerpen vooral bedoeld voor leidinggevend (en deels oudere jeugdleden).
- III. Praktische infographic materialen bedoeld voor iedereen die met een vaartuig en water op gaat of onderhoud verricht aan varend materiaal.

Veilig varen

Nautische kwalificaties

Elke boot die in Scoutingverband vaart dient behoorlijk te zijn bemand¹ en staat onder leiding van een lid dat in het bezit is van de benodigde kwalificaties voor het type schip en de omstandigheden waaronder gevaren wordt.

Om een dergelijk nautische kwalificatie te verwerven moet het lid door middel van een vorderingsstaat of examen aantonen aan de eisen te voldoen. Bij examens voor het varen van een boot wordt behalve naar de praktische en theoretische kennis en vaardigheden, gekeken naar de capaciteiten voor het varen met een bemanning onder bepaalde omstandigheden behorend bij de kwalificatie.

Voor groot Motorschip bestaat een wettelijk kader voor de benodigde kwalificaties:

- Klein Vaarbewijs I/II (15-25m)
- Groot Pleziervaartbewijs (25-40m)
- Groot Vaarbewijs A (>40m)

Het examen CWO Groot Motorschip is volledig gericht op het veilig en verantwoord varen met grote pleziervaartuigen van 25 tot 40 meter en schepen >40 meter lengte. Het examen bestaat uit theorie- en praktijkexamen. Het examen Groot Motorschip wordt afgenomen door het CBR.

---

¹ Behoorlijk bemand:...het scheepstype en het vaargebied zijn niet alleen bepalend voor de omvang van de bemanning, maar ook voor het van de individuele bemanningsleden geëiste niveau van kennis en ervaring...."

Aanvullend zijn verder vereist:

- Marifooncertificaat (>20m)
- Registratie gebruik frequentieruimte (Marifoon + AIS²)
- Radarpatent³

Daarnaast zijn er nog een aantal aanvullende nautische kwalificaties vastgesteld door Landelijk team Scouting Academy:

1. De kwalificatie Klein Wachtschip 15-25 meter vereist een klein vaarbewijs als theoriecertificaat. Het praktijk examen wordt afgenomen door Scouting Nederland.
2. Voor grote schepen (25 tot 40 meter), waarvoor het Groot Pleziervaartbewijs II wettelijk verplicht is, is als aanvulling de kwalificatie *Motordrijver Wachtschip* gewenst. Het examineren van de kwalificatie Motordrijver valt onder de verantwoordelijkheden van Landelijk team Scouting Academy.
3. Wanneer er met meer dan 1 vlet gesleept wordt, is een kwalificatie slepen gewenst. Het examineren van de kwalificatie slepen valt onder de verantwoordelijkheden van Landelijk team Scouting Academy en wordt uitgevoerd door NTC's.

De kwalificatie-eisen voor de kleinere schepen zijn vastgesteld door de Commissie Watersport Opleidingen (CWO).

Veiligheid/Infobladen veilig varen

De NTR beschrijven in diverse informatiebladen richtlijnen die gerelateerd zijn aan de veiligheid van leden aan boord van Scoutingboten. Praktische infographic posters over specifieke onderwerpen zijn beschikbaar voor leiding van speltakken en jeugdleden.

De informatiebladen zijn waar van toepassing gebaseerd op het wettelijk kader dat is vastgesteld door de overheid.

Varend materieel

Onderhoud en controles

Om te bewerkstelligen dat het varend materiaal aan veiligheidseisen voldoet, moet er regelmatig onderhoud worden uitgevoerd⁴. Voor o.a. Scoutingwachtschepen betekent dit dat er ook periodiek moet worden gecontroleerd op specifieke aspecten. Deze controles vinden plaats door Scouting Keurmeesters (veiligheid voor leden) en officiële keuring door de overheid gemandateerde instanties (Klaarblijkelijk gevaar).

Veiligheid/Infobladen varend materieel

De NTR beschrijven in diverse informatiebladen richtlijnen die gerelateerd zijn aan de veiligheid van varend materieel. Praktische infographic posters over specifieke onderwerpen zijn beschikbaar voor leiding van speltakken en jeugdleden.

De informatiebladen zijn waar van toepassing gebaseerd op het wettelijk kader dat is vastgesteld door de overheid.

---

² Indien Marifoon of AIS op het schip aanwezig

³ Indien Radar op het schip aanwezig

⁴ Juridisch ligt de verantwoordelijkheid bij de eigenaar van het schip

Teamprofiel / Ploegleiding en bootprofielen

Hoofdstuk 6 paragraaf 6.1 artikel 125 van het HHR van Scouting Nederland benoemt de teamprofielen.

Het **teamprofiel** van een (water)speltak beschrijft de minimum en gewenste kwalificaties voor die specifieke speltak. Voor watergroepen gelden aanvullende kwalificaties die specifiek voor het Scoutingspel op water bedoeld zijn.

Het **bootprofiel** voor een waterspeltak (dat gerelateerd is aan het *teamprofiel*) beschrijft de minimum en gewenste kwalificaties voor de speltak en soort boot om veilig het water op te gaan met jeugdleden.

Ploegleiding bij waterscouts (Bootsman en Kwartiermeester⁵) dienen leiderschapscapaciteiten te hebben om een ploeg (bak) aan te kunnen voeren tijdens het Scoutingspel. Voor alle Scoutinggroepen is een (A)PL training beschikbaar (deze training is niet verplicht).

Verantwoordelijkheden aan boord

Ploegleiding-vaardigheden en bootprofiel-kwalificaties zijn verschillende elementen.

- Tijdens het varen geeft de houder van de CWO kwalificatie leiding aan de boot: hoe er (veilig) wordt gevaren op het vaarwater.
- De ploegleiding: bootsman/kwartiermeester (PL/APL) geeft leiding aan de bak m.b.t. het spelen van het Scoutingspel.
- Wanneer de ploegleiding (bootsman/kwartiermeester (PL/APL)) de houder van de CWO kwalificatie is, dan zijn beiden in 1 persoon verenigd (de wenselijke situatie).
- Het komt voor dat een ploegleider (bootsman/kwartiermeester (PL/APL)) geen CWO-kwalificatie heeft voor het type boot en de omstandigheden waaronder wordt gevaren, maar een van de bemanningsleden wel. Tijdens het varen geeft de houder van de CWO-kwalificatie leiding aan de boot: hoe er (veilig) wordt gevaren op het vaarwater.

CWO opleidingspyramide

Het Team Opleidingspyramide CWO is een tijdelijk team gedurende de looptijd van het project Veilig Varen. Zij maken deel uit als onderliggend team van Landelijk team Scouting Academy. Het project heeft een looptijd van januari 2020 t/m dec 2022. Het team ondersteunt het verder opbouwen van de opleidingspyramide CWO tbv de admiraliteiten ism de projectleider Veilig varen

Scouting Nederland is als vereniging aangesloten bij CWO. De Stichting CWO (Commissie Watersportopleidingen) is een samenwerkingsverband van HISWA Vereniging en het Watersportverbond. De stichting heeft als doel een uniform diplomasysteem voor vrijwillige vaaropleidingen in te richten en in stand te houden. Zo zijn er opleidingen en diploma's voor bijna elke watersportdiscipline Scouting Nederland gebruikt dit systeem voor roeien, zeilen, buitenboordmotor en motorboot (binnenboord). Binnen CWO is er een kwaliteitscommissie waar Scouting Nederland deel van uitmaakt.

Op de landelijke raad van december 2019 heeft de vereniging besloten om met het oude MBL systeem te stoppen en alleen nog het CWO-systeem te gebruiken. Lees [hier meer over dit besluit](#).

---

⁵ Daar waar in de teksten van het NTR de benaming kwartiermeester voorkomt, mag ook 'assistent-bootsman' worden gelezen.

Meer lezen over CWO? Kijk dan op de [website van het CWO](#).

Richtlijnen om binnen Scouting te varen

Om in Scoutingverband te varen gelden richtlijnen. Scoutingverband wil zeggen dat er gevaren wordt door en met leden van de vereniging Scouting Nederland in een boot of schip dat eigendom is van een Scoutinggroep die is aangesloten bij de vereniging Scouting Nederland:

- Een schip mag varen indien dit behoorlijk is bemand en onder leiding staat van een lid van Scouting Nederland, dat in het bezit is van de kwalificatie uit het bootprofiel.
- Indien voor het varen met een bepaald schip het vaarbewijs verplicht is, dient degene die de kwalificatie uit het bootprofiel bezit tevens in het bezit te zijn van een vaarbewijs.
- Indien er met een motorschip > 15 meter gevaren wordt, is naast de schipper die in het bezit is van de kwalificatie uit het bootprofiel en vaarbewijs, ook een gekwalificeerde *Motordrijver Wachtschip* aan boord gewenst.
- Indien er meer dan 1 vlet gesleept wordt, is het advies dat de schipper van het slepend vaartuig naast de kwalificatie voor de boot uit het bootprofiel ook in bezit is van het certificaat Slepen.
- Op wachtschepen is de richtlijn dat de bemanning tijdens de vaart aan dek een reddingvest draagt. Er dient voor iedere opvarende altijd een reddingvest aan boord aanwezig te zijn.
- Met een wachtschip mag slechts worden gevaren, als het voor dat jaar is goedgekeurd voor het betreffende vaargebied.

Verantwoordelijkheden van de organisatie

De kwalificaties uit het bootprofiel en de eisen voor boot- en scheepskeuringen zijn opgesteld en worden uitgevoerd om de veiligheid tijdens het varen te waarborgen. De eisen voor de het boot en teamprofiel zijn door Landelijk team Scouting Academy en RNTC's vastgesteld.

Overeenkomstig het huishoudelijk reglement is de gang van zaken als volgt:

- *Het bewaken van het basisniveau van de teams is een verantwoordelijkheid van het bestuur van het betreffende niveau*
  - *Het onder verantwoordelijkheid van het groepsbestuur functionerende team van leidinggevenden draagt in het bijzonder zorg voor: dat speleenheden beschikken over teams van leidinggevenden, die voldoen aan de landelijk opgestelde kwaliteits- en kwalificatienormen (Artikel 9c)*
- *De groepsraad is het overlegorgaan voor alle groepszaken en draagt de verantwoordelijkheid voor de goede gang van zaken in de groep. Zij bepaalt het beleid van de groep binnen het door de vereniging terzake vastgestelde en controleert de uitvoering van dat beleid.*
- *De groepsraad heeft binnen de groep de eindverantwoordelijkheid voor het naleven van de kwalificaties voor team- en bootprofielen.*
- *Het stafteam van de speltak draagt onder verantwoordelijkheid van het groepsbestuur zorg voor het uitvoeren van de activiteiten in de speltak volgens de landelijk opgestelde richtlijnen.*

Regionale en landelijke activiteiten bepalen zelfstandig de deelnemersvoorwaarden voor de eigen activiteit. Deze zijn niet geborgd in het HHR van Scouting Nederland.

Toezicht en waarborg

In de eerste plaats is het groepsbestuur, gepersonifieerd in de groepsvoorzitter of de groepsbegeleider, ervoor verantwoordelijk dat er naar bovenstaande richtlijnen wordt gehandeld.

De regionale admiraliteit, met haar regionale Nautisch Technische Commissie, draagt zorg voor de toekenning van de (CWO) kwalificaties en controles. Een landelijk team onder Kennisnetwerk draagt verantwoordelijkheid voor de Scoutingcontroles van wachtschepen.

Daarnaast heeft de Nautisch Technische Commissie een signalerende en adviserende taak naar de besturen van de regionale admiraliteit en de groepen. Het spreekt vanzelf dat de Nautisch Technische Richtlijnen voor alle waterscouts van Scouting Nederland een belangrijke almanak en baken vormen.

Het vaststellen van de NTR vindt plaats conform de beschrijving 'Beslissingsbevoegdheid' zoals opgenomen in het verslag 'Overlegstructuur water' van de Landelijke Raad van 9 juni 2018.

Het in praktijk brengen van de richtlijnen is er in gelegen dat zowel de leiding als het bestuur van de waterscoutinggroepen er de noodzaak van inzien en ernaar handelen. Vervolgens dat de Regionale Nautische en Technische Commissie in goede samenwerking met de groepen, adviseert en stimuleert.

De samenwerking van de waterscoutinggroepen in de regionale admiraliteiten zal er dan ook op gericht moeten zijn om een klimaat te scheppen waarbinnen de NTR goed kan gedijen.

Indien de richtlijnen zowel binnen Scoutinggroepen als RA worden nagestreefd, komt de kwaliteit en veiligheid op het water op een gewenst hoog niveau.

[Link om terug te gaan naar de website SN Kennisnet/NTR](#)

Meer informatie: Huishoudelijk reglement Scouting Nederland

www.scouting.nl

Disclaimer

Ondanks dat Scouting Nederland probeert de infobladen zo up-to-date mogelijk te houden, kan het voorkomen dat er inmiddels nieuwe regelgeving is afgekondigd. De tekst van de geldende wet- en regelgeving is bepalend. Aan deze informatie kunnen geen rechten worden ontleend.